

stemmer overens med den tilsvarende bestemmelse i betænkningen af 1951,

Bestemmelsen i § 25 stk. 1, giver ejeren af et kunstværk en udstrakt ret til at råde over værket, men det må erindres, at han efter § 3 — som også ovenfor nævnt — ikke må ændre det på en sådan måde, at ophavsmandens kunstneriske ansæelse eller egenart lider skade. Fra kunstner-side har man tillige ønsket en regel om, at ejeren ikke må ødelægge kunstværket. Vægtige hensyn til kunstneren — og hvis det drejer sig om mere betydningsfulde kunstværker — tillige til almenheden taler i og for sig for en sådan regel. For så vidt angår hensynet til almenheden er det nærmest en art fredningsprincip, der her er tale om. Men en række modhensyn gør sig også gældende. Der kan være tilfælde, hvor ejeren kan have en legitim interesse i at ødelægge kunstværket, og i øvrigt kan man rejse spørgsmålet, hvor langt denne beskyttelse skulle gå. Skal kunstneren også kunne kræve, at ejeren vedligeholder kunstværket, der jo ellers kan være udsat for at blive ødelagt på grund af manglende vedligeholdelse? Skal kunstneren også kunne gribe ind over for uagtsom ødelæggelse? Såfremt man ikke vil gå så langt, vil det være let for ejeren at foretage en ødelæggelse på en sådan måde, at den tager sig ud som en uagtsom handling. Disse og andre lignende betragtninger har bevirket, at man er meget tilbage for at foreslå en regel som den af kunstnerne ønskede. Man har heller ikke ment at kunne gå ind for en — ligeledes af kunstnerne foreslået — regel, gående ud på, at ophavsmanden til et kunstværk altid skulle have adgang til sit kunstværk for at kunne tage kopier og reproduktioner af det og eventuelt tillige ret til at låne værket til udstillinger etc. Dette synes at ville være et for kraftigt indgreb i ejerens råden.

Stk. 2. En vis ret til afbildning af kunstværker er allerede fastslået i § 11 (privat gengivelse), § 14 (i kritiske eller videnskabelige fremstillinger), § 15 (ved pressens omtale af dagsbegivenheder) og § 16 (i bøger til brug for gudstjeneste eller til skolebrug). Herudover giver nærværende paragraf for det første en ret til afbildning i kataloger over samlinger, dernæst i meddelelser om udstilling eller salg. Den første af disse regler gælder også nu efter lov 1933 § 31, dog gælder den her alle kataloger, medens den nu foreslås indskrænket til at gælde, hvor der virkelig er brug for den, nemlig til kataloger over samlinger. Den anden af de foreslåede regler er ikke direkte omtalt i den gældende lov, men synes naturlig som et rimeligt led i omsætningen af kunstværker.

Reglen om at kunstværker kan afbildes frit, når de er varigt anbragt på eller ved en offentlig plads eller færdselsvej svarer stort set til bestemmelsen i lov 1933 § 31 om at „ej heller anses i noget tilfælde afbildninger af gader og pladser som ulovlig eftergørelse“. Man har imidlertid fundet det rimeligt at gøre en undtagelse fra denne regel for sådanne afbildninger, der har kunstværket som hovedmotiv (f. eks. på postkort), såfremt disse afbildninger udnyttes erhvervsmæssigt. I disse tilfælde har kunstneren krav på vederlag, medmindre det drejer sig om afbildninger i aviser. Den sidstnævnte begrænsning af vederlagskravet var ikke medtaget i lovudkastet i betænkningen af 1951, som heller ikke gjorde retten til vederlag afhængig af, at gengivelsen udnyttes erhvervsmæssigt. Bestemmelsen om ret til vederlag ved gengivelser, der har kunstværker som hovedmotiv, ventes ikke optaget i de andre nordiske landes lovforslag.

Stk. 3. For bygningers vedkommende er det her udtrykkeligt slået fast, at de frit kan afbildes. Til bygninger må også regnes broer, skibe o. lign.

Efter lovudkastet af 1951 skulle kun det ydre af en bygning frit kunne afbildes. Denne begrænsning har man opgivet, idet man finder det rimeligt også at tillade afbildning af visse indre dele af bygningen som f. eks. trappepartier og portrum.

Til § 26.

De i kapitel II optagne bestemmelser gør kun indskrænkninger i ophavsmandens eneret efter § 2, derimod — med undtagelse af § 13 — ikke i hans *droit moral* efter § 3. Dette udtaltes ikke udtrykkeligt i det danske udkast af 1951, idet det ansås at fremgå modsætningsvis af de enkelte bestemmelser. Efter forslag fra svensk side har man nu optaget en herpå rettet regel i § 26, stk. 1.

Stk. 2 og 3 giver i to relationer særlige regler vedrørende den ophavsmanden tilkommende *droit moral* i tilfælde, hvor kapitel II's låneregler har været anvendt.

Stk. 2 har forbindelse med ophavsmandens *droit à la paternité*. Medens § 3 giver ophavsmanden ret til at blive navngivet på eksemplarer af værket, kræves i § 26, at kilden angives i overensstemmelse med, hvad god skik kræver. Denne bestemmelse går således ud over § 3. Ved „kilden“ må forstås ikke blot ophavsmandens navn eller pseudonym, men tillige værkets titel, navnet på avisen eller tidsskriftet, hvori værket er blevet publiceret, og lignende oplysninger. Denne udvidelse af ophavsmandens ret er begrundet i, at der her foreligger tilfælde, hvor ophavsmandens samtykke ikke kræves indhentet, før gengivelsen foretages.